



LESNÍ KLUB PRAMÍNEK

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání





Lesní klub Pramínek

Prožíváme s dětmi v lese všechna roční období a učíme je respektu k přírodě i lidem



Obsah

1. Představení LK

- 1.1 Identifikační údaje o LK
- 1.2 Zázemí
- 1.3 Děti
- 1.4 Personální zabezpečení
- 1.5 Způsob hospodaření

2. Charakteristika programu

- 2.1 Filozofie vzdělávacího programu
- 2.2 Dlouhodobé záměry rozvoje

3. Organizace vzdělávání

- 3.1 Rytmus dne
- 3.2 Rozšiřující aktivity
- 3.3 Předškolní příprava
- 3.4 Tradice, slavnosti roku

4. Podmínky vzdělávání v LK Pramínek

- 4.1 Bezpečné a podnětné prostředí
- 4.2 Bezpečné sociální prostředí
- 4.3 Stravování

5. Obsah vzdělávání

6. Evaluace

1. Představení LK

1.1 Identifikační údaje LK

Název: Lesní klub Pramínek (dále jen LK Pramínek, LKP)

Zřizovatel: ZO ČSOP Ekocentrum Říčany
Rýdlova 271/14, Říčany

Právní forma zřizovatele: spolek (dříve občanské sdružení)

Statutární zástupce: Mgr. Jakub Halaš

Telefon: 604 240 060

Vedoucí projektu: Mgr. Barbora Smetánková

Telefon: 732 662 158

E-mail: barbora.smetankova@lesniklubpraminek.cz

Web: www.lesniklubpraminek.cz

IČO: 86594524

Pracoviště: Lesní klub provozuje svoji činnost v Říčanském lese na louce u Říčanské hájovny a v komunitním domě na kraji obce v ulici Lesní 47, Světice

Lesní klub Pramínek zahájil svou činnost 4. dubna 2011.

Zpracovatelé ŠVP: tým LK Pramínek

1.2 Zázemí

Každá třída Pramínku má své vlastní zázemí. Zázemí třídy Pramínek tvoří svépomocí postavený slaměno-hliněný kruhový domek s vnitřní plochou (28 m²) a zastřešenou terasou (50m²). Zázemí třídy Kapičky představuje celoročně obyvatelná textilní jurta izolovaná surovou ovčí vlnou (28m²) a přistavěná dřevěná terasa (20 m²). Třída Světýlek používá zázemí komunitního domu v Lesní ulici 47 a přilehlou zahradu.

Všechny objekty jsou podle potřeby využívány pro veškerý chod LK Pramínek. Vedle vzdělávacího programu jsou využívány jako místo pro setkávání lektorů a rodičů, oslavy, semináře a program komunitního domu.

K vytápění jsou ve všech objektech kamna na dřevo. Zázemí jsou vybavena dětským, snadno přestavitelným, nábytkem (ve velikosti přiměřené předškolnímu věku). V poličkách jsou k dispozici knihy, papíry, pastelky a další výtvarné potřeby umístěné tak, aby si je děti mohly samostatně brát i uklízet zpět. Zázemí všech tříd je vybaveno tekoucí teplou vodou k osobní hygieně.

V přilehlém venkovním zázemí Pramínku a Kapiček jsou 2 suché záchody (kadibudky). Jedna dětská kadibudka a druhá přizpůsobená pro děti. U obou je celodenně k dispozici tekoucí teplá voda k osobní hygieně. V zázemí komunitního domu je k dispozici splachovací toaleta a umyvadlo s tekoucí teplou vodou.

Důležitou součástí jsou také venkovní prostory, okolní les a louka. K volné hře dětí je k dispozici veškerý materiál, který tyto prostory nabízí.

Součástí louky u hájovny jsou také hrací prvky – pískoviště, hliněný kopeček se skluzavkou, vrbový domeček, „brvouni“ – dva akátové kmeny upravené jako interaktivní hrací prvky.

Zahrada komunitního domu je vybavena pískovištěm, slepičím výběhem, blátivou kuchyňkou a bylinkovou spirálou.

Vedlejší zázemí tvoří také samotné prostory hájovny, která slouží jako výukové pracoviště Muzea Říčany. Nosí se odtud pitná voda, umývá se zde nádobí a v případě potřeby je možné využít sprchy. Na místním kompostu LK Pramínek také kompostuje veškerý biologický odpad.

1.3 Děti

Do LK Pramínek jsou přijímány děti od 3 let věku. Skupiny jsou věkově smíšené. Přijetí předchází zápis ve formě pohovoru s rodiči a dítětem. Proces přijetí začíná měsíční zkušební dobou.

1.4 Personální zabezpečení

V LK Pramínek pracuje dvojice průvodců, téměř vždy v kombinaci muž a žena, oba průvodci jsou přítomni po celý den. V případě potřeby zaskakují za stále průvodce zkušení náhradníci. O chod a organizaci se starají koordinátorky projektu a další externí pracovníci (účetní...)

1.5 Způsob hospodaření

LK Pramínek je projektem Ekocentra Říčany, které je základní organizací Českého svazu ochránců přírody a působí v Říčanech od roku 2003.

LK Pramínek nečerpá žádnou přímou a pravidelnou podporu od státu a veškeré hospodaření a finanční zdroje čerpá samostatně.

Projekt lesního klubu byl zpočátku koncipován jako dobrovolná aktivita rodičů a příznivců této myšlenky. Postupem času se projekt transformoval do organizační struktury, která má jasná pravidla a z nich vyplývající finanční náročnost.

Většinu svých finančních prostředků získává LK ze školného od rodičů, které pokrývá především mzdové náklady průvodců a koordinátorek. Další provozní náklady, především realizace a zlepšování zázemí lesního klubu, se realizuje z vlastních zdrojů - komunitním způsobem - dobrovolnými pracemi ze stran rodičů a příznivců.

LK Pramínek také příležitostně využívá granty. Grantovou podporu získává především od města Říčany, Ministerstva životního prostředí a Středočeského kraje. Finanční prostředky získává i od sponzorů a dárců – firem a jednotlivců.

2. Charakteristika programu

2.1 Filozofie vzdělávacího programu

LK Pramínek je předškolní zařízení, které vychází z principů lesních mateřských škol.

Většina aktivit se odehrává venku, v přírodním prostředí lesa. Děti si hrají a učí se za každého počasí ve venkovním prostředí, které bylo po staletí pro vývoj dítěte přirozeným. V náplni LK Pramínek se uplatňují prvky environmentální výchovy, waldorfské a montessori pedagogiky, dramatické, hudební a výtvarné výchovy.

Východiskem činností je přirozené prožívání běhu roku, našich kulturních tradic a dějů, se kterými se ve svých životech neustále setkáváme. LK Pramínek vychází z předpokladu, že možnost seznámit se s místem a přírodním prostředím, které je nám blízké a vytvořit si k němu citový vztah, stejně jako zažít a poznat živočichy v jejich přirozeném prostředí, vytváří elementární základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí.

Les nabízí také pestré podmínky pro rozvoj celé řady motorických dovedností, poskytuje rozmanité a proměnlivé příležitosti k pohybu. Při každém pobytu v lese děti rozvíjí hrubou motoriku. Trénují rovnováhu (na nerovném povrchu), mohou běhat (ve větší míře než v ohraničeném prostoru), lézt (do strmého svahu, na stromy), přeskakovat a nosit větve a kameny, klouzat po blátivém či zmrzlém povrchu. Jemná motorika je naopak rozvíjena prací s drobnými přírodními (semínka, jehličí,...) a samozřejmě mnohými tvořivými činnostmi.

2.2 Dlouhodobé záměry rozvoje

Čas venku je možností k seznámení se s přírodou, možností vytvořit si k místu vztah, stejně jako zažít a poznávat rostliny a živočichy přímo v jejich původním prostředí, což vytváří základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí. Dlouhodobým záměrem je tento odpovědný postoj utvářet a posilovat, rozvíjet kladné vnímání sebe a otevřené postoje ke světu.

3. Organizace vzdělávání

Provozní doba: září – červen

Kapičky, Pramínci pondělí – pátek 8:00 - 16:00 hodin

Světýlka pondělí - středa 8:30 - 15:00 hodin

Počet tříd: 3 věkově smíšené skupiny

Počet dětí: 16 ve skupině/den

Děti dochází předem domluvený počet dnů, minimálně však 2 dny v týdnu. Skupina dětí v daném dni je stálá, stejně jako průvodci, kteří vytváří program a zaručují kontinuitu vzdělávacího programu.

LK Pramínek navštěvují děti od 3 let do 6 let věku (nebo do 7 let v případě odkladu školní docházky).

3.1 Rytmus dne

Program dne, jeho časové uspořádání vychází z potřeb dětí - v průběhu dne mají děti dostatek času na spontánní činnosti a volnou hru. V režimu každého dne je však také blok řízené činnosti a na probíranou tematiku navazující řízené aktivity při pobytu venku. Cíl každodenních výprav do přírody je také často vybírán s ohledem na probírané téma.

8:00–8:45 příchod dětí, tvořivá činnost, volná hra

8:45–9:15 svačina

9:15–10:00 ranní kruh – společné přivítání a vzdělávací program, sdílení ve skupině

10:00–12:00 výprava do lesa, činnosti v lese vztahující se k dané roční době a tématu, volná hra v lese

12:00–12:45 oběd, úklid, vyzvedávání dětí

12:45–14:00 odpočinek, čtení, relaxace, možnost spaní

14:00–16:00 volné činnosti (výtrvarka, deskové hry...), volná hra venku, vyzvedávání dětí

3.2 Rozšiřující aktivity

LK Pramínek se snaží poskytnout dětem celou škálu přírodních i kulturních zážitků. Příležitostně proto s dětmi navštěvuje výstavy a ekologické programy v Říčanském muzeu, divadelní představení, koncerty, přednášky, jejichž nedílnou součástí je i cestování veřejnou hromadnou dopravou.

Záměrem LK Pramínek je také být součástí místa, ve kterém působí, proto se připojuje k akcím místní školy (Ornita...), jako i akcím pořádaným pro veřejnost Ekocentrem Říčany (Den Země, výstavy...).

LK Pramínek také provozuje komunitní dům, jehož vizí je mezigenerační propojení dětí a seniorů, pravidelně zde probíhají lesní rodinná dopoledne pro rodiče s dětmi 0-6 let, ženské večery, masáže a jiné seberozvojové workshopy a přednášky.

Nedílnou součástí programu v LK Pramínek jsou slavnosti.

Během letních prázdnin organizuje LK Pramínek několik turnusů týdenních příměstských táborů, pro různé věkové kategorie od 3-12 let. Tábory bývají tematicky zaměřeny např. dramatický, outdoorový, cirkusový...

Pro děti z místní ZŠ realizuje 1x týdně lesní družinu. Dává tak nejen bývalým “žákům”LK příležitost trávit volný čas venku v přírodě.

3.3 Předškolní příprava

V LK Pramínek probíhá 1x týdně v časovém rozmezí dvou vyučovacích hodin předškolní příprava. Cílem předškolní přípravy není dítě předem naučit číst a psát, ale zajistit především harmonický rozvoj schopností, které umožní, aby dítě bylo (až přijde jeho čas) při výuce bez větší námahy úspěšné. Během předškolní přípravy rozvíjíme pomocí her a cvičení nejdůležitější schopnosti pro úspěšný start v první třídě – motoriku velkých svalových skupin, motoriku mluvidel, motoriku očních pohybů, koordinaci pohybovou, koordinaci oči- ruka, řeč, početní představy, grafomotoriku, smyslové vnímání – zrak, sluch, hmat, propriocepci.

3.4 Tradice, slavnosti roku

Slavnosti roku umožňují vnímat rytmus a koloběh roku. Slavnost je událost, již očekáváme, připravujeme a ze které se radujeme společně. Každá slavnost si nese svoje téma.

- **Podzimní slavnost** – odvaha a vůle, poděkování za úrodu
- **Slavnost sv. Martina** – téma rozdělení se, soucit
- **Adventní spirála** – cesta do nitra, ztišení, příprava na prožitek vánoc
- **Slavnost masopustní** – masky, veselí masopustní průvod vesnicí
- **Slavnost vynášení Morany** – koloběh, konec vlády zimy, boj o moc, přemožení zla, příchod nového
- **Slavnost otvírání studánek** – voda jako poklad
- **Svatojánská slavnost** – magie nadpřirozených bytostí, bylinky, moc přírody, loučení s předškoláky

4. Podmínky vzdělávání v LK Pramínek

4.1 Bezpečné a podnětné prostředí

LK Pramínek vychází z domněnky, že děti hrající si často v pestrém přírodním prostředí jsou přirozeně tvořivé. V LK Pramínek si děti proto předměty pro hru nalézají v přírodninách kolem sebe. Ke hraní tak aktivně využívají dřívka a klacíky různých druhů, kameny, kousky ovčí vlny, mech, kaštany, žaludy, šátky, dřevěné kostky, hadrové panenky či skřítky.

Jako venkovní hračky slouží dětem v LK Pramínek také reálné předměty – hrnce, cedníky, sběračky, vařečky, dětské zahradní náčiní, umožňující dětem hrát si na život.

Volná spontánní hra je prostředkem k učení, při volné hře mají děti dostatek prostoru pro samostatné experimentování a vyhodnocování výsledků vlastní činnosti, při hře ve skupině se dítě učí v různých rolích. Během volné hry vznikají nové nápady a rozvíjí se kreativita a fantazie. Do volné hry vstupují průvodci minimálně, spíše stojí stranou v roli pozorovatele, ale také ochránce.

Děti se mohou volně pohybovat ve všech zázemích, v bezprostředním okolí jurty a domečku (kopeček s klouzačkou, louka u hájovny, vrbový domeček, dřevěné prvky na louce), během volné činnosti si samy nacházejí spontánní zábavu. S dětmi chodíme ven za každého počasí po celý rok.

V LK Pramínek je k dispozici také dostatek výtvarného materiálu.

Sbírka knih pro děti je pravidelně doplňována a obměňována.

Nedílnou součástí je také péče o zázemí LK Pramínek ať už formou pravidelných brigád s rodiči, ale především samotnou činností s dětmi.

Děti v LK Pramínek se aktivně účastní oprav a vylepšování zázemí a okolního prostředí, kdy mohou s pomocí průvodců používat reálné nástroje (výroba lávky, osazování a zalévání hrachové chýše, zaplétání vrbového domku, nosení dříví ke kamnům, štípání třisek...). Jsou rovněž vedeny k pravidelnému úklidu po svačině, obědě, výtvarných činnostech...zázemí je pro ně uzpůsobeno tak, aby se v něm snadno orientovaly a tuto činnost mohli vykonávat samostatně.

Pravidelný úklid sloužící k zajištění správných hygienických podmínek v LK Pramínek provádí pověřené osoby dle sanitačního řádu.

4.2 Bezpečné sociální prostředí

Děti dochází po celou dobu docházky do stejné třídy – se stejnými spolužáky a zpravidla se stejnými průvodci. Jednání ve skupině a struktura dne mají známá pravidla.

Tým LKP

Každý člen týmu zná své kompetence (náplň práce, organizační pravidla), průvodci vědí, že jsou tu pro děti, pracují v souladu s etickým kodexem, provozním a krizovým řádem.

Problémy řeší včas koordinátorky LKP - respektují názory a náměty svých spolupracovníků, vytváří podmínky pro další studium, jsou spravedlivé v hodnocení lidí a oceňování jejich výsledků, zveřejňují pravdivé informace o tom, co je skutečně realizováno apod.

Průvodci jsou nositeli filosofie LKP a záleží hlavně na nich, jak se tyto podmínky vzdělávání naplňují. Snaží se stále vzdělávat a rozvíjet se v oborech, které jim pomáhají realizovat vzdělávání a výchovu svěřených dětí. Vzdělávají se v oblasti pedagogické, psychologické, přírodovědné, umělecké, absolvují semináře a workshopy, letní školy apod. Zajímají se o zdravý životní styl a snaží se být dětem vzorem (zdravá strava, pohyb, sport, žítí v souladu s přírodou, ekologie, ekopsychologie).

Při vzdělávacích činnostech využívají nových přístupů a metod tak, aby byli dětem partnery – dávají jim empatickou odezvu, využívají pozitivní komunikaci. Mají zájem o každé z dětí, pozorují je, konzultují jejich vývoj s rodiči i s ostatními kolegy v týmu průvodců.

Průvodci jsou schopni svou přípravu uzpůsobit aktuálnímu zájmu a potřebám dětí a aktuálním podmínkám prostředí, kde program probíhá. Průvodci umožňují dítěti prožít bezpečné riziko (lezení po stromech, práce s nožem, pilou, sekyrou...).

V LK Pramínek panují partnerské vztahy na základě úcty mezi všemi (dětí – průvodci, průvodci– rodiče, průvodci mezi sebou) – LKP je otevřen jak rodičům, tak ostatním partnerům - dospělí v LKP jdou příkladem dětem svým prosociálním chováním - preferují ocenění (u dětí i dospělých) před výtkami, kritikou či tresty.

Partnerské vztahy s rodiči

LK Pramínek zajišťuje předškolní výchovu a vzdělávání dětí, sleduje rozvoj klíčových kompetencí dětí a informuje o tom zákonné zástupce dítěte nejméně dvakrát do roka v individuálních pohovorech.

LK má vytvořen adresář odborného multidisciplinárního týmu (dětský psycholog, logoped, speciální pedagog, PPP, SPC...), na který může v případě potřeby rodiče s dítětem odkázat.

Rodiče se účastní aktivit LKP – jsou s nimi konzultovány vzdělávací záměry a individuální pokroky dětí.

K bezproblémovému začlenění nových dětí slouží rodičům Manuál pro rodiče, obsahující doporučení pro hladkou adaptaci dítěte v prostředí LK.

LK Pramínek vytváří příležitosti pro přijímání zpětné vazby od rodičů (pohovory s rodiči, dotazníky pro rodiče...) Pozitivní i negativní zpětné vazby od rodičů vyhodnocuje. Má zpracována písemná pravidla pro vyřizování negativní zpětné vazby.

4.3 Stravování

LK Pramínek zajišťuje stravování formou obědů dovážených v termoboxech. Dopolední a odpolední svačinu zajišťují rodiče dětí individuálně. Při stravování je v LK Pramínek kladen důraz na samostatnost dětí (samy si připravují stoly a židle, misky na oběd, uklízí po sobě, utírají rozlité pití a rozsypané jídlo...). Děti si do LK nosí vlastní uzavíratelné krabičky vhodné pro styk s potravinami a vlastní příbor. Jelikož zázemí LK není možné adekvátně vybavit pro likvidaci zbytků, odnášejí si je děti ve svých nádobách domů. Řádné mytí veškerého vybavení dětí zajišťují rodiče.

Součástí stravování je také pitný režim. V průběhu celého dne mají děti k dispozici vlastní lahvičky s pitím a v případě potřeby je jim doplňována čerstvá pitná voda.

Děti do jídla nenutíme, nicméně nabízíme jim různorodé pokrmy a učíme děti je poznávat a ochutnávat, proto je také součástí vzdělávacího programu občasná příprava oběda svépomocí. V rámci řízené činnosti se tak na přípravě oběda podílí alespoň malou měrou všechny děti.

5. Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání je uspořádán do integrovaných bloků. Pro předškolní dítě je přirozený, motivující, snadno uchopitelný a přehledný. Naše témata vycházejí z koloběhu v přírodě a ze života kolem nás. Integrované bloky jsou příležitostí přirozeně skloubit základní požadavky na vzdělání dětí předškolního věku: umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti, které spojuje dítěti blízké a srozumitelné společné téma. Vycházejí z přirozených vzdělávacích potřeb dětí, respektují potřebu dětí osvojovat si poznatky i dovednosti v reálných souvislostech a umožňují jim vidět smysl toho, čemu se učí.

Jednotlivé integrované bloky obsahují tématické části, které jsou dále rozpracovány a rozvíjeny v třídním vzdělávacím programu na základě znalosti potřeb dětí, aktuální situace, zájmu dětí a zaměření vedoucího průvodce.

Integrované bloky a tématické části:

- 1) **Poznáváme se spolu navzájem** – témata: Přátelé kolem mě, Okolí Lesního klubu Pramínek, Pravidla ve skupině – tvorba a přijetí, Podzimní slavnost odvahy, Překonávání překážek a vlastního strachu, Příběhy odvážných – pohádky, mýty, legendy.
- 2) **Bratři stromy** – témata: Život stromů – paralela k životu lidí, Slyšíš jak mluví stromy – práce s knihou, Druhy stromů, Dary stromů.
- 3) **Nejsem na světě sám – umím a chci pomáhat** – témata: Rodina, Jak a komu můžu pomáhat, Čas v životě – dětství, mládí, dospělost, stáří, smrt, Dušičky, Poselství svatého Martina.
- 4) **Podzime, podzime...** - témata: Plody podzimu, Barvy podzimu, Tažní ptáci, Příprava na zimní spánek – rostliny, zvířata.
- 5) **Co přináší Advent** – témata: Adventní spirála, Svátky a zvyky Adventu – Barbora, Mikuláš, Lucie, Slunovrat, Štědrý den, Tři králové.
- 6) **V lednu mráz – těší nás** – témata: Zvířata v zimě – dokrmování, Stopy zvířat, Hry na sněhu, ledu, Pokusy se sněhem, ledem, Oheň jako pomocník, Ruční práce, Výpravy za poznáním a kulturou.
- 7) **Masopust** – témata- Masopustní postavy, zvyky, Výroba masek, Muzika – hudební nástroje, Vlastnosti zvířat – vlastnosti lidí.
- 8) **Jarní svět rostlin** – témata: První znaky jara v přírodě, Jarní úklid, Semínka – klíčení, starost o ně, Jarní rostliny, Probouzení stromů.
- 9) **Vynášení Zimy – Morana** – témata: Zvyky, písně a říkadla pro vynášení zimy.
- 10) **Jarní svět živočichů** – témata: Rození mlád'at, Vývoj a společenství – mravenci, včely, motýli, Ptačí svět.
- 11) **Velikonoce** – témata: Zvyky a příběhy Velikonoční, Velikonoční tvoření.
- 12) **Živly – Země, Oheň** – témata: Země jako matka, Mýty o stvoření světa, Oslava dne Země, Úklid lesa, Odpad – třídění, Oheň – dobrý sluha, špatný pán, Čarodějnice.

- 13) **Živly – Větr, Voda** – témata: Síla větru – co dokáže, Hry s využitím větru, Větr – vzduch-dech, Voda – zdroj života, Koloběh vody, Voda ve světě, Prameny Říčanky a Rokytky, Voda v pohádkách a mýtech, Studánková slavnost.
- 14) **Na svatého Jána – otvírá se k létu brána** – témata: Léto – čas zrání, Léčivé a jedovaté bylinky, Lidské smysly, Slunovrat, Svatojánská slavnost – zvyky a magie Svatojánské noci, Loučení.

Obsah vzdělávání

Integrované bloky: pro měsíc **Září**:

Poznáváme se spolu navzájem_ – témata: **Přátelé kolem mě, Okolí Lesního klubu Pramínek, Pravidla ve skupině – tvorba a přijetí, Podzimní slavnost odvahy, Překonávání překážek a vlastního strachu, Příběhy odvážných – pohádky, mýty, legendy,**

Cíle:

Seznámení s místem a prostředím Lesního klubu Pramínek, přijetí pravidel pro pobyt a pohyb v lese.

Rozvoj schopnosti sebeobsluhy a rozeznání svých potřeb.

Získání relativní citové samostatnosti.

Seznámení s pravidly chování ve vztahu k ostatním dětem, průvodcům,

Rozvoj schopností přizpůsobit se, spolupracovat.

Rozvoj schopnosti sebeovládání.

Rozlišení ovoce a zeleniny.

Očekávané výstupy:

Odloučit se na určitou dobu od rodičů.

Být aktivní bez podpory rodičů a blízkých.

Začlenit se do skupiny mezi ostatní děti.

Navazování kontaktu s ostatními dětmi, s průvodcem – překonání ostychu.

Snaha o dodržování pravidel Pramínku.

Postarat se o své osobní věci a potřeby.

Orientovat se bezpečně v blízkém okolí Lesního klubu Pramínek.

Pozná a rozliší základní druhy ovoce a zeleniny.

Vzdělávací nabídka: Rituál Spirály – přijímání nováčků do Pramínku, Svolávací píseň, Ranní kruh s promluvou – Když se spolu potkáme..., Přání u oběda – Bratr a sestřička ..., Všechno co roste ze země ..., Uklízejí písnička – smetáčky, lopatky tancovaly..., Společná tvorba pravidel, Dramatizace pohádky Jeníček a Mařenka – jak se ztratili v lese, Pohádky o odvaze, rytířích, boji s drakem. Legenda o sv. Václavovi, sv. Michaelovi, Plody podzimu – třídění a názvy ovoce a zeleniny,

Praktický nácvik utírání stolů, zametání, úklid věcí po jídle do batůžků, věšení strašáka, mytí rukou..., Nácvik – jak požádat o pomoc, jak pomoc někomu nabídnout.

Výlety do okolí Pramínku – pojmenování míst – Skály, Soutok, Malý a Velký kaňon, Dračí stezka, Palouček, K potůčku, Houpací větve...atd

Básnička – Trhat jablka to je snadné...s míčky, Ruce: To jsou prsty, to jsou dlaně, mýdlo s vodou patří na ně. A po mýdle dobré jídlo a po jídle zase mýdlo! Foukej, foukej větríčku...,

Písničky – Měla babka čtyři jablka, Pojdte holky do oborky..., Pásla ovečky, Dů kravičky dů,

Hry – jednoduché, ve kterých, může každý uspět – Kutálení míče, Schovávaná, Čáp ztratil čepičku, Přeskakování lana, Lanová probíhačka, Lanová překážky, Houpačky, Hod šíškou na cíl, Hledání kamaráda podle provázku, Souboj draků, Dračí ocásková honička, Strašidelná honička, Souboj rytířů -přetlačování na vyvýšené kladině, Přetahování lanem, Střelba kuší, Lukem na dračí terč, Trefování míčky do pyramidy,

Dramatické proměňování – co všechno může být v lese, co do lesa nepatří, kdo v lese žije – hra na zvířata s pohybem.

Výtvarné aktivity – otisk rukou dětí na společný papír, tvoření mandaly z přírodnin, navlékání jeřabin, šípků, Výroba dřevěných mečů, Výroba dračích korun.

Mletí obilí, pečení chleba,

Integrované bloky: pro měsíc Říjen:

1) **Bratři stromy** – témata – **Život stromů – paralela k životu lidí, Slyšíš jak mluví stromy – práce s knihou, Druhy stromů, Dary stromů.**

2) **Nejsem na světě sám – umím a chci pomáhat** – témata – **Rodina, Jak a komu můžu pomáhat, Čas v životě – dětství, mládí, dospělost, stáří, smrt, Dušičky, Poselství svatého Martina,**

Blok 1) Bratři stromy:

Cíle:

Osvojení si jednoduchých poznatků o životě stromů, jejich proměnách a druzích.

Vytváření povědomí o podobnosti života lidí a stromů.

Rozvíjení zodpovědného přístupu a pocitu sounáležitosti k živé i neživé přírodě.

Seznámit se s pravidly chování ve vztahu k živé i neživé přírodě.

Pochopení, že lidská činnost může přírodu chránit, ale také poškozovat a ničit.

Rozvíjení pozornosti, představivosti a fantazie.

Uvědomění si vlastního těla.

Očekávané výstupy:

Reprodukovat jednoduchou říkanku, písničku.

Znalost konkrétních druhů stromů v lese, rozpoznání základních znaků – list, plod, kůra.

Těšit se z příjemných zážitků z pobytu v přírodě.

Snaha porozumět slyšenému, slovně reagovat na probírané téma, otázky.

Vnímat a rozlišovat pomocí smyslů – očima, hmatem, vůní, čichem.

Získání dovednosti při manipulaci s klacky a práci se škrabkou.

Uvědomit si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování ve vztahu k přírodě.

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Vzdělávací nabídka: Stromy- lidé – stavba lidského těla – stavba stromu, Cesta vody, živin, Narození, růst, dospělost a stáří stromů - lidí, Jsme různí – i stromy jsou různé, Kořeny stromů, kořeny lidí – rodokmen, Komunikace stromů, propojenost a pomoc mezi stromy – lidmi, Nebezpečí pro stromy, Ochrana, Poznávání stromů – list, plod – pexeso z přírodnin, Co vše pochází ze dřeva, Kniha – Slyšíš jak mluví stromy,

Písničky: Kořeny už nevědí..., Padá listí, teplo se ztrácí..., Stromy si hnízdo půjčují..., Dů kravičky dů, Pásla ovečky,

Básničky s pohybovým doprovodem: Starý dub stojí v lese, Jeřabinka – Stanislav Chudoba, Byla jedna šiška, šiška borová - Milada Karéz, Suché listí: Daisy Mrázková

Výtvarné aktivity: Frotáž dřevěných povrchů, letokruhů, Stromy vytrhávané z kartonu, Otisky listů, Listové lisované mandaly, Zvířata z listů, Vitráž – strom,

Hry – Koruna, kmen, kořeny, Král sedí na trůně..., Ajtata, ajtata to jsme byli..., Hádej, hádej, hadači..., Oheň, povodeň, vichřice, Dřevěná baba, Na veverka a divočáky – loupění kaštanů, žaludů a ořechů, Na veverka a plšíky,

Dramatizace: Jak zvučí les, Příběh listu – jeho první let,

Blok 2) Nejsem na světě sám – umím a chci pomáhat – témata – Rodina, Jak a komu můžu pomáhat, Čas v životě – dětství, mládí, dospělost, stáří, smrt, Dušičky, Poselství svatého Martina,

Cíle:

Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému – podpora dětského přátelství.

Poznávání sebe sama, získání sebevědomí, sebedůvěry.

Získání relativní citové samostatnosti.

Osvojení si návyků k podpoře osobní pohody.

Seznámení se s rolami a příbuzenskými vztahy v rodině.

Seznámení s tradičními svátky listopadu – Dušičky, sv. Martin.

Rozvíjet verbální a neverbální komunikativní dovednosti.

Rozvoj manipulačních dovedností.

Očekávané výstupy:

Vnímat co druhý potřebuje.

Vytvářet citlivý vztah k živým bytostem – lidem a zvířatům.

Soustředěně poslouchat četbu a porozumět čtenému.

Respektovat základní pravidla společenského chování – pozdrav, rozloučení se, poděkování, požádání.

Chápe základní příbuzenské vztahy v rodině a role jednotlivých členů.

Zná své jméno, příjmení, jména rodičů, průvodců, kamarádů.

Používat nová slova a pojmy.

Projevovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických.

Navazovat kontakty s dětmi, s průvodci, respektovat je.

Rozvoj jemné motoriky při výtvarných aktivitách.

Ovládnutí základních pohybových dovedností – pohyb v lese, přirozené překážky.

Zvládnutí osobní hygieny a jednoduchých pracovních úkonů (úklid stolů, podlahy, úklid výtvarných potřeb, hraček).

Vzdělávací nabídka: Legenda o sv. Martinovi, Pohádky: O slepičce a kohoutkovi, O Zlatovlásce, Hrncečku vař a další kde se vyskytuje téma pomoci či dělení, Dělením světla – zapalováním luceren od jednoho zdroje – světla neubývá – naopak, O co je možné se mezi sebou dělit?

Pečení Martinských rohlíčků,

Kdo patří do rodiny, názvy příbuzných, obrázky, kdo a jak v rodině pomáhá,

námětová hra na rodinu s předem danými činnostmi.

Praktický nácvik utírání stolů, zametání, úklid věcí po jídle do batůžků, věšení strašáka, mytí rukou...,
Nácvik – jak požádat o pomoc, jak pomoc někomu nabídnout.

Oslava svátku zesnulých – Dušičky- výprava na hřbitov, vzpomínání na ty kdo odešli,

Dopisy – obrázky pro zesulé, Fotografie našich předků, rodičů, dětí v novorozeneckém věku, Kniha – Anna a Anička, Pohádka – Kmotřička Smrt, Návštěva malé smrti, film – Coco,

Hry: Kde je nutná pomoc druhých – spolupráce či dělení se o výsledek – Hra na domečky, Hra na ubývání podsedáků bez vypádávání – snaha zachránit všechny,

Hra na kováře a kování koně ve dvojicích s písničkou, Hra na kouzelný kámen, Hra na krvavé koleno.

Dramatizace – O kohoutkovi a slepičce, dramatizace úkolů z pohádky Zlatovláska – mravenci a jejich pomoc Jiříkovi, Ryba a její pomoc, Krkavci a nošení živé vody.

Písničky – Nikdo neví, jenom já vím...., Já jdu s mojí lucerničkou ..., Lucerno, lucerno..., Kdo to ví, kdo to ví, kdo nám ková podkovy..., Svatý Martin na koníčku, slyšíš cinkat podkovičku...,

Básničky: Na svatého Martina – kouřívá se z komína, Na svatého Martina – bude bílá peřina, Přišel k nám Bílý kůň, zalehl nám celý dvůr, Vletěl pták na bodlák, z bodláku na hrušku, roztrh tam podušku, sedlák, selka běží, chtějí sbírat peří.

Výtvarné aktivity: výroba Martinských lampionů, papírová hlava koně na tyči, razítka podkov z brambor, obrázky či přání pro zesulé, Házecí poletuchy z látky a písku.

Integrované bloky: pro měsíc **Listopad:**

1) Nejsem na světě sám – umím a chci pomáhat - témata – Rodina, Jak a komu můžu pomáhat, Lidé se od sebe liší, Čas v životě – dětství, mládí, dospělost, stáří smrt, Dušičky, Poselství svatého Martina,

2) Podzime, podzime... - témata – Plody podzimu, Barvy podzimu, Tažní ptáci, Příprava na zimní spánek – rostliny, zvířata,

Blok 1) Nejsem na světě sám – umím a chci pomáhat:

Cíle:

Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému – podpora dětského přátelství.

Poznávání sebe sama, získání sebevědomí, sebedůvěry.

Získání relativní citové samostatnosti.

Osvojení si návyků k podpoře osobní pohody.

Seznámení se s rolemi a příbuzenskými vztahy v rodině.

Seznámení s tradičními svátky listopadu – Dušičky, sv. Martin.

Rozvíjet verbální a neverbální komunikativní dovednosti.

Rozvoj manipulačních dovedností.

Očekávané výstupy:

Vnímat co druhý potřebuje.

Vytvářet citlivý vztah k živým bytostem – lidem a zvířatům.

Soustředěně poslouchat četbu a porozumět čtenému.

Respektovat základní pravidla společenského chování – pozdrav, rozloučení se, poděkování, požádání.

Chápe základní příbuzenské vztahy v rodině a role jednotlivých členů.

Zná své jméno, příjmení, jména rodičů, průvodců, kamarádů.

Používat nová slova a pojmy.

Projevovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických.

Navazovat kontakty s dětmi, s průvodci, respektovat je.

Rozvoj jemné motoriky při výtvarných aktivitách.

Ovládnutí základních pohybových dovedností – pohyb v lese, přirozené překážky.

Zvládnutí osobní hygieny a jednoduchých pracovních úkonů (úklid stolů, podlahy, úklid výtvarných potřeb, hraček).

Vzdělávací nabídka: Legenda o sv. Martinovi, Pohádky: O slepičce a kohoutkovi, O Zlatovlásce, Hrnečku vař a další kde se vyskytuje téma pomoci či dělení, Dělením světla – zapalováním luceren od jednoho zdroje – světla neubývá – naopak, O co je možné se mezi sebou dělit?

Pečení Martinských rohlíčků,

Kdo patří do rodiny, názvy příbuzných, obrázky, kdo a jak v rodině pomáhá,
námětová hra na rodinu s předem danými činnostmi.

Praktický nácvik utírání stolů, zametání, úklid věcí po jídle do batůžků, věšení strašáka, mytí rukou...,
Nácvik – jak požádat o pomoc, jak pomoc někomu nabídnout.

Oslava svátku zesnulých – Dušičky- výprava na hřbitov, vzpomínání na ty kdo odešli,

Dopisy – obrázky pro zesulé, Fotografie našich předků, rodičů, dětí v novorozeneckém věku, Kniha – Anna a Anička, Pohádka – Kmotřička Smrt, Návštěva malé smrti, film – Coco,

Hry: Kde je nutná pomoc druhých – spolupráce či dělení se o výsledek – Hra na domečky, Hra na ubývání podsedáků bez vypádávání – snaha zachránit všechny,

Hra na kováře a kování koně ve dvojicích s písničkou, Hra na kouzelný kámen, Hra na krvavé koleno.

Dramatizace – O kohoutkovi a slepičce, dramatizace úkolů z pohádky Zlatovláska – mravenci a jejich pomoc Jiříkovi, Ryba a její pomoc, Krkavci a nošení živé vody.

Písničky – Nikdo neví, jenom já vím...., Já jdu s mojí lucerničkou ..., Lucerno, lucerno..., Kdo to ví, kdo to ví, kdo nám ková podkovy...., Svatý Martin na koníčku, slyšíš cinkat podkovičku...,

Básničky: Na svatého Martina – kouřívá se z komína, Na svatého Martina – bude bílá peřina, Přišel k nám Bílý kůň, zalehl nám celý dvůr, Vletěl pták na bodlák, z bodláku na hrušku, roztrh tam podušku, sedlák, selka běží, chtějí sbírat peří.

Výtvarné aktivity: výroba Martinských lampionů, papírová hlava koně na tyči, razítka podkov z brambor, obrázky či přání pro zesulé, Házecí poletuchy z látky a písku.

Blok 2) Podzime, podzime... - témata – Plody podzimu, Barvy podzimu, Tažní ptáci, Příprava na zimní spánek – rostliny, zvířata,

Cíle:

Rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání inspirované podzimní přírodou.

Osvojení si jednoduchých poznatků o podzimní přírodě a jejich proměnách.

Naučit se vidět přítomnost zvířat v lese.

Vytváření povědomí o migraci ptáků a zimním spánku zvířat a rostlin.

Rozvoj řečových schopností.

Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky.

Očekávané výstupy:

Přizpůsobení oblečení a pohybových aktivit počasí.

Zvládat základní sebeobsluhu – oblékání, hygiena, osobní věci.

Znalost barev.

Znalost několika druhů ptáků, kteří na zimu odlétají.

Znalost několika druhů zvířat, která spí zimním spánkem, která nespí zimním spánkem.

Zvládnutí koordinace ruky, oka – zacházení s výtvarnými prostředky a materiálem – tužky, štětce, nůžky, papír, modelína.

Děti mají přiměřenou slovní zásobu, správně pojmenovávají věci a jevy ve svém okolí.

Vzdělávací nabídka: Znaky podzimu – ubývání světla, tepla, opad listu, stahování mízy, Určování barev v přírodě a jejich proměny v běhu roku, Pouštění draka,

Zvířata a příprava na zimní spánek – kdo v zimě spí a kdo ne? Potrava zvířat.

Z ptáků – kdo odlétá, kdo zůstává – proč – jak přežijí ptáčci zimu?

Hry – Na vlaštovky s říkačkou – Vlaštovičky podzim je tu..., Hra na hledání úkrytu k zimnímu spánku,

Básničky: Podzime, podzime..., Jak se pozná podzim..., Už je podzim – F. Hrubín, Česat jabka to je snadné..., Vlaštovičko leť, Padá listí, zlaté, rudé..., Kniha – Rok v kouzelné zahrádce – Markéta Kotková – část Podzim, Veverka čiperka – F. Hrubín,

Hřej sluníčko, ještě chvíli, zahrajem si na motýly, na bělásky, na babočky, než tu místo nich budou létat bílé vločky, vločky, sníh a sníh!

Písničky: Měla babka, čtyři jabka..., Padá listí, teplo se ztrácí..., Bude zima bude mráz..., Lítala si vlaštovička lítala..., Podzime, podzime..., Dů kravičky dů,

Výtvarné aktivity: Vyrábění z kaštanů, šípků, žaludů – postavy, zvířátka, Postava podzimu – z barevného listí, přírodnin, Zapíjení podzimních barev do papíru, Výroba papírových draků, Plstění,

Integrované bloky: pro měsíc **Prosinec:**

Co přináší Advent – témata – Adventní spirála, Svátky a zvyky Adventu – Barbora, Mikuláš, Lucie, Slunovrat, Štědrý den, Tři králové.

Cíle:

Uvědomění si Adventního času.

Podněcovat poznávání vánočních zvyků, tradic a pranostik.

Uvědomit si konec a začátek kalendářního roku- rituály.

Rozvoj samostatného zpěvu.

Rozvoj vztahu ke svým rodinným příslušníkům, nejbližším příbuzným.

Rozvíjení kulturně estetických dovedností – výtvarné, hudební, dramatické.

Rozvoj kamarádkých vztahů.

Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky

Očekávané výstupy:

Mít povědomí proč slavíme vánoční svátky – spoluprožívání předvánoční atmosféry.

Zacházení s jednoduchými hudebními nástroji.

Pohyb doprovázet zpěvem.

Uvědomit si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a lidem kolem nás.

Ovládání svých citů a prožívání (radost, strach, ostych ...)

Reprodukovat říkanku, písničku, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu.

Upevňování soustředění se na činnost a dokončování činností.

Zvládat výtvarné činnosti s různými materiály.

Zvládnutí základních pohybových dovedností – pohyb na sněhu, ledu, zmrzlém terénu.

Vzdělávací nabídka: Adventní spirála – příprava dětí na cestu adventní spirálou, ztišení – koncentrace na nesení zapálené svíčky – světla, čtení z knihy – Od Adventu do Adventu – vysvětlení pojmu Advent. Čtení knihy Mariin oslík. Zapalování svíček na adventním věnci s básničkou, Svátek sv. Barbory – řezání třeshňových větviček, Mikuláš – legenda o sv. Mikuláši, symbolické postavy – Anděl, Čert, Svátek sv. Lucie – zvyky a hra na kontrolu pořádku, Slunovrat, Vyprávění, čtení či dramatizace příběhu o narození Ježíška – kniha Terezy Říčanové – Vánoční knížka, Dramatizace – let vloček, Tři králové – příběh, píseň -vyprávění o koledování dětí a obcházení vesnice, je možná tříkrálová obchůzka vesnice Světice – školy, rodin dětí – symboly křídou K-M-B.

Výtvarné aktivity: Obrázky zimní krajiny či Betléma – bílou pastelkou na černý papír, Výroba svíček ze včelího vosku, Výroba lodiček – vosk, knot, skořápka vlašského ořechu, Výroba svícínku z jablka,

Výroba čertů ze sušených švestek, rozinek, hřebíčků – navlékaných na drát, Postavy – loutky – Mikuláš, Čert, Anděl, Obličejové masky těchto bytostí z papíru, vaty a krepového papíru, Vánoční ozdoby – drátek, korálky, sláma, papír, rouno...atd, Papírové řetězy, Tříkrálové koruny, Ovečky ze čtvrtky a bílého rouna, Postavy z Betléma na špejli, Výroba adventního kalendáře Pramínku, Papírové vločky, Sklenice – lucerny na adventní spirálu – možno použít Martinské lucerny.

Zvyky – Řezání Barborcky, Pečení cukroví, Vánočky, Pouštění lodiček, Odlévání olova, Rozkrajování jablka a věštění podle hvězdy co bude příští rok, Strojení stromečku pro zvířata v lese,

Písničky- adventní – Byla cesta..., Panenka Maria po světě chodila..., Gloria, gloria..., Z nebe anděl přichází ..., Stála panenka Maria jako růžička..., Josef moj kochany Josef..., Mik, miku, mik, miku, Mikuláš..., Padá sníh, padá sníh..., Sněží, sněží, mráz kolem...

Koledy – Pásli ovce Valaši, Tedy poženem..., Půjdem spolu do Betléma, Štědrej večer nastal..., My tři králové jdeme k vám... a mnohé další.

Básničky – Věvec na něm čtyři svíce..., Mikuláš je hodný pán..., Čertí - Hudry, hudry, dupy, dupy, čert nám leze do chalupy, hudry, hudry, už tu je, už na okna bubnuje. Dlouhý ocas, krátké uši, to ti čerte, pěkně sluší, celý černý, samý chlup, metlou dělá šupy, šup.

Hry – na Lucku- s říkačkou – Lucka po vsi chodí...- hádání komu, která bota patří pod plachtou jsou vidět pouze nohy. Hra – Vedu, vedu anděla, okolo pekla... - dělení se na anděly a čerty s přetahovanou nakonec.

Integrované bloky: pro měsíc **Leden:**

1) V lednu mráz – těší nás – témata – Zvířata v zimě – dokrmování, Stopy zvířat, Hry na sněhu, ledu, Pokusy se sněhem, ledem, Oheň jako pomocník, Ruční práce, Výpravy za poznáním a kulturou,

2) Masopust – témata – Masopustní postavy, zvyky, Výroba masek, Muzika – hudební nástroje, Vlastnosti zvířat – vlastnosti lidí,

Blok 1) V lednu mráz – těší nás

Cíle:

Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám.

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody.

Všímat si pobytových znamení po zvířatech v zimní přírodě a znát – čím se které ze zvířat v zimě živí.

Rozlišit základní stopy zvířat (zajíc, divoké prase, myš, pes, bažant, kachny...)

Prozkoumat jevy – tání, tuhnutí a podmínky, při kterých se tyto jevy dějí.

Poznat oheň jako - zdroj tepla, pomocníka při přípravě jídla.

Seznámit se s druhy řemesel, jejich významem pro člověka.

Návštěva kulturní události mimo Lesní klub Pramínek.

Očekávané výstupy:

Dbá na osobní zdraví a bezpečnost svoji i druhých.

Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci – pohyb na sněhu, ledu, zmrzlém terénu.

Dodržovat dohodnutá pravidla (jízda na bobech, saních) a neohrožovat sebe i bezpečí druhých, uposlechnout pokyn průvodce.

Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.

Rozliší základní stopy zvířat, rozpozná pobytová znamení zvířat.

Chápe jevy – tání, tuhnutí (sníh, led, voda) a zná podmínky při kterých k nim dochází.

Chápe význam ohně pro člověka.

Zná pravidla pro bezpečný pobyt u ohně.

Dokáže pojmenovat základní druhy řemesel, přiřadit činnosti a nástroje k danému řemeslu.

Chápe význam řemesla pro člověka.

Těší se z návštěvy kulturní události, chápe ji jako zdroj příjemných a nových prožitků a poznatků.

Vzdělávací nabídka: Zvířata, která v zimě nespí – zkoumání stop – tras, poznávání stop a pobytových znamení po zvířatech – okousané šišky, okousané stromky, kaliště a rytí divokých prasat..., Pozorování druhů ptáků na krmítku – dokrmování, Pokusy s táním a tuhnutím vody, ledu, sněhu..., pouštění bublin v mraze, Rozdělování ohně v přírodě – pravidla pro rozdělování ohně, Oheň jako zdroj tepla, příprava a vaření jednoduchého jídla na ohni,

Návštěva kulturních akcí či institucí – divadelní představení, kino, výstava, knihovna...

Básničky: Zima – Jiří Žáček, Potkal mrazík metelici – Václav Čtvrtek, Řežem dříví na polínka..., Kniha – Rok v kouzelné zahrádce – Markéta Kotková – oddíl Zima, Modrá a bílá – F. Hrubín, Leden – F. Hrubín, Válím kouli, sem a tam..., Sněhulák: Sněhuláček panáček, má na hlavě plecháček, místo očí uhlíky, na kabátě knoflíky, stojí tiše, stojí bos, červený má z mrkve nos.

Písničky: Sněží, sněží..., Padá sníh..., Daleko na severu je grónská zem..., Zima, zima tu je, snížek poletuje...,

Hry: Hry s pohybem – Honičky různých druhů, Sáňkování, Klouzání na ledu,
Výprava po zamrzlém potoce, Stavění sněhuláků, Stavění sněhových bunkrů,
Hra na - poznej stopu zvířete a proměň se,

Výtvarné aktivity: výroba lojových kelímků - krmení pro ptáčky, plstění, šití,
skládání z papíru, výroba razítek zvířecích stop, použití vaty při tvorbě sněhuláků či zimních krajin na černém či modrém podkladu, Krmítko pro ptáčky – lepenka, vata, ptačí zob,

Blok 2) Masopust – témata – Masopustní postavy, zvyky, Výroba masek, Muzika – hudební nástroje, Vlastnosti zvířat – vlastnosti lidí,

Cíle:

Rozvíjení lidových tradic spojených s Masopustem.

Procvičování jemné a hrubé motoriky a pohybových dovedností.

Rozvíjení hudebních a hudebně pohybových her a činností.

Rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému.

Osvojení si základních poznatků o hudebních nástrojích (druh, způsob hry, zvuk...)

Seznámení se s pojmem přirovnání – lidské a zvířecí vlastnosti.

Osvojení si základních principů práce s maskou, vyjádření základních emocí pomocí těla.

Očekávané výstupy :

Rozvoj řečových schopností a dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) a produktivních (vyjadřování, výslovnost, vyjádření pojmů).

Zachytit a vyjádřit své prožitky v hudebně pohybových improvizacích – masopustní tanec.

Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru.

Mít povědomí o kulturních tradicích (zvyky, říkadla) spojených s Masopustem.

Začít a dokončit výrobu masopustní masky.

Rozezná základní druhy hudebních nástrojů, jejich zvuk a způsob hry na ně.

Chápe a umí použít přirovnání.

Zná základní principy práce s maskou, dokáže tělem vyjádřit a rozpoznat zobrazované emoce (strach, radost, hněv, ostych...).

Vzdělávací nabídka – Seznámení s tradicí a zvyky masopustního období, říkačkami, písněmi, představení základních postav z masopustního průvodu – Medvěd, Kominík,

Slaměný, Kobyla...,

Muzikanti – hudební nástroje – druhy – dřevěné, strunné, dechové, rytmické – co umí – jak znějí, jak vypadají, jak jsou používány,

Vlastnosti zvířat – vlastnosti lidí – bajky – podobnost chování lidí, zvířat,

přirovnání: Chytrý, mazaný jako liška, opice, Pomalý jako šnek, želva, Hbitý jako...,

Kluzký jako..., Lstivý jako, Obrovský jako..., Bojácný jako... atd.

Výroba masek a základní principy práce s maskou – kdy maska hraje – ožívá?

Co oživuje masku, která se tváří stále stejně? - Pohyb – gestika – rukou, nohou, těla, jeho postoj.

Pokusy a experimenty – poznej jak se cítím v masce – strach, radost, úlek, smutek, agrese...,

Písňe: Masopust držíme..., My jsme se k vám přišli ptáti..., Kalamajka..., Pec nám spadla, Komáři se ženili, Pod šable, pod šable..., Já jsem muzikant..., Stála basa..., Hojačky, hojačky..., Muzikanti vy jste svatí...,

Říkačky: Skákej, skákej medvěde..., Skákala bába reksum kandr..., Antonín veze kmín..., Chodí medvěd po dědině...,

Hry: masopustní – Židlová vypadávačka s ubýváním židlí a písni, Pod šable pod šable – píseň s předáváním kartonových jitrnic, preclíků a koblih ze šavle – dřevěné tyče na druhou šavli a tak dál, Kalamajka – tanec kominíků, kde během tance kominík pomaže tanečnický černou šmouhou, Pec nám spadla – během písňe se začnou některé děti – pece – hroutit k zemi, ostatní se je snaží zachytit, postavit, Souboj s medvědem – průvodcem v masce medvěda – říkačka Skákej, skákej medvěde, Tanec kobyl – dvojice dětí jsou spojené tyčemi a přehozeny šátkem – hlava, zadek...tanec a výměna, Hojačky,

hojačky – píseň s pohybovými výzvami pro muzikanty – ležačky, klekačky, dupačky, do zadku kopačky..., Hod masopustní koblihou do nůše či do úst kartonového jedlíka, Hra taneční s nápodobou medvědího tance – Chodí medvěd po dědině, veliký a huňatý, ukaž, ukaž jak tancuješ, ty medvěde chlupatý. Teď tancujte jako já, jako já, jako já, je to dobrá zábava, zábavička. Teď tancujem jako ty, jako ty, jako ty, ty medvěde chlupatý...

Výtvarné aktivity – výroba masek – kašírování na formy, omalovávání, výroba škrabošek a polomasek z různých materiálů, tvorba postavy masopusta,

Integrované bloky: pro měsíc Únor:

1) Masopust – témata – Masopustní postavy, zvyky, Výroba masek, Muzika – hudební nástroje, Vlastnosti zvířat – vlastnosti lidí,

2) Jarní svět rostlin – témata – První znaky jara v přírodě, Jarní úklid, Semínka – klíčení, starost o ně, Jarní rostliny, Probouzení stromů,

Blok 1) Masopust:

Cíle:

Rozvíjení lidových tradic spojených s Masopustem.

Procvičování jemné a hrubé motoriky a pohybových dovedností.

Rozvíjení hudebních a hudebně pohybových her a činností.

Rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému.

Osvojení si základních poznatků o hudebních nástrojích (druh, způsob hry, zvuk...)

Seznámení se s pojmem přirovnání – lidské a zvířecí vlastnosti.

Osvojení si základních principů práce s maskou, vyjádření základních emocí pomocí těla.

Očekávané výstupy :

Rozvoj řečových schopností a dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) a produktivních (vyjadřování, výslovnost, vyjádření pojmů).

Zachytit a vyjádřit své prožitky v hudebně pohybových improvizacích – masopustní tanec.

Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru.

Mít povědomí o kulturních tradicích (zvyky, říkadla) spojených s Masopustem.

Začít a dokončit výrobu masopustní masky.

Rozezná základní druhy hudebních nástrojů, jejich zvuk a způsob hry na ně.

Chápe a umí použít přirovnání.

Zná základní principy práce s maskou, dokáže tělem vyjádřit a rozpoznat zobrazované emoce (strach, radost, hněv, ostych...).

Vzdělávací nabídka – Seznámení s tradicí a zvyky masopustního období, říkačkami, písněmi, představení základních postav z masopustního průvodu – Medvěd, Kominík,

Slaměný, Kobyla...,

Muzikanti – hudební nástroje – druhy – dřevěné, strunné, dechové, rytmické – co umí – jak znějí, jak vypadají, jak jsou používány,

Vlastnosti zvířat – vlastnosti lidí – bajky – podobnost chování lidí, zvířat,

přirovnání: Chytrý, mazaný jako liška, opice, Pomalý jako šnek, želva, Hbitý jako...,

Kluzký jako..., Lstivý jako, Obrovský jako..., Bojácný jako... atd.

Výroba masek a základní principy práce s maskou – kdy maska hraje – ožívá?

Co oživuje masku, která se tváří stále stejně? - Pohyb – gestika – rukou, nohou, těla, jeho postoj.
Pokusy a experimenty – poznej jak se cítím v masce – strach, radost, úlek, smutek, agrese...,

Písně: Masopust držíme..., My jsme se k vám přišli ptáti..., Kalamajka..., Pec nám spadla, Komáři se ženili, Pod šable, pod šable..., Já jsem muzikant..., Stála basa..., Hojačky, hojačky..., Muzikanti vy jste svatí...,

Říkačky: Skákej, skákej medvěde..., Skákala bába reksum kandr..., Antonín veze kmín..., Chodí medvěd po dědině...,

Hry: masopustní – Židlová vypadávačka s ubýváním židlí a písní, Pod šable pod šable – píseň s předáváním kartonových jitrnic, preclíků a koblih ze šavle – dřevěné tyče na druhou šavli a tak dál, Kalamajka – tanec kominíků, kde během tance kominík pomaže tanečnický černou šmouhou, Pec nám spadla – během písně se začnou některé děti – pece – hroutit k zemi, ostatní se je snaží zachytit, postavit, Souboj s medvědem – průvodcem v masce medvěda – říkačka Skákej, skákej medvěde, Tanec kobyl – dvojice dětí jsou spojené tyčemi a přehozeny šátkem – hlava, zadek...tanec a výměna, Hojačky, hojačky – píseň s pohybovými výzvami pro muzikanty – ležačky, klekačky, dupačky, do zadku kopačky..., Hod masopustní koblihou do nůše či do úst kartonového jedlíka, Hra taneční s nápodobou medvědího tance – Chodí medvěd po dědině, veliký a huňatý, ukaž, ukaž jak tancuješ, ty medvěde chlupatý. Teď tancujte jako já, jako já, jako já, je to dobrá zábava, zábavička. Teď tancujem jako ty, jako ty, jako ty, ty medvěde chlupatý...

Výtvarné aktivity – výroba masek – kašírování na formy, omalovávání, výroba škrabošek a polomasek z různých materiálů, tvorba postavy masopusta,

Blok 2) Jarní svět rostlin – témata – **První znaky jara v přírodě, Jarní úklid, Semínka – klíčení, starost o ně, Jarní rostliny, Probouzení stromů,**

Cíle:

Prohlubovat poznatky o změnách v přírodě a zprostředkovávat prožitky ve styku s přírodním prostředím.

Seznamovat se s jarní přírodou a znaky ročních období.

Vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Prohlubovat spolupráci ve skupině.

Očekávané výstupy:

Záměrně pozorovat a všimnout si.

Umět charakterizovat několika znaky probouzející se jarní přírodu.

Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno.

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.

Všimnout si změn v nejbližším okolí a porozumět jejich přirozenosti (vše se mění, vyvíjí, proměňuje).

Pozná základní druhy jarních rostlin-(sněženka, bledule, petrklíč, orsej, sasanka).

Získá povědomí o klíčení a růstu rostlin (semínko, cibulka) a stromů.

Vzdělávací nabídka: Pozorujeme a hledáme známky přicházejícího jara – tání sněhu, ledu, přibývání tepla, světla, rašící pupeny na stromech a keřích, kočičky, první jarní květiny – poznávání – sněženka, bledule, petrklíč, fialka, orsej, sasanka...

Provádíme jarní úklid kolem Pramínku, hrabání a odvážení listů. Praktická ukázka klíčení semínek – na vatě – dramatická hra na semínko v hlíně – jeho růst, kde jsi vyrostlo, co jsi za rostlinu – kniha – příběh o Kořínkovi – Pohádky z houbového lesa.

Hra na orání půdy a setí – oráč a kůň – záprah – šátek – píseň – Ach synku, synku...

Písničky: Vítej, jaro, jaro vítej..., Přišlo jaro do vsi..., Travička zelená, Pučí listí, tepla přibývá, síla se vrací zase stromům...,

Básničky: Táta včera na venku našel první sněženku, Březem – F. Hrubín, Konvalinka – F. Hrubín, Trávo, trávo... - F. Hrubín, Kniha – Rok v kouzelné zahradce – Markéta Kotková – básničky a obrázky z oddílu Jaro, Vyrostla tu kytička – básničky o květinách – Markéta Kotková

Výtvarné aktivity – Větvička kočiček – materiál vata či bílá vlna a skořápky od pistáciových ořechů, barvy, Výroba včelek z olšových šištiček a žlutého ovčího rouna, Kresba sněženek a bledulí na tmavý papír – bílou, žlutou a světle zelenou pastelkou – podle předlohy, jarní vitráže.

Integrované bloky: pro měsíc Březen:

1) Vynášení zimy – Morana – témata – Zvyky, písně a říkadla pro vynášení zimy,

2) Jarní svět rostlin – témata – První znaky jara v přírodě, Jarní úklid, Semínka – klíčení, starost o ně, Jarní rostliny, Probouzení stromů,

3) Jarní svět živočichů – témata – Rození mláďat, Vývoj a společenství – mravenci, včely, motýli, Ptačí svět,

Blok 1) Vynášení zimy – Morana

Cíle:

Rozvíjení lidových tradic spojených s vynášením Zimy.

Vnímat kulturní dědictví v lidové slovesnosti, literatuře, hudbě a výtvarném umění.

Vytvářet a rozvíjet slovní zásobu a obohacovat jazykový projev.

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Očekávané výstupy:

Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.

Snažit se chápat elementární časové pojmy – jaro, léto, podzim, zima.

Učit se nazpaměť krátké texty a vědomě si je zapamatovávat.

Mít povědomí o kulturní tradici vynášení Morany (zvyky, říkadla, písně).

Soustředěně poslouchat četbu a vyprávět příběh, pohádku.

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zpívat píseň, sledovat a rozlišovat rytmus, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji.

Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru.

Vzdělávací nabídka: Seznámení se se zvykem Vynášení zimy – Morany, Mořeny...

její výroba a zdobení, písně a říkadla, Co je mrtvé – prázdné – z toho už se nic nenarodí – prázdná šnečí ulita, vyfouknuté vejce...Jaro přináší život – rození.

Stříhání suché trávy na Moranu, sbírání šnečích ulit – čištění.

Stavba chýše v lese pro Matku Zemi

Trhání větviček – zlatý déšť – na lítečka – týden před slavností je třeba nechat je v teple napučet,

Hry :Jaké barvy má Zima a jaké jaro? Třídíme šátky na zimní a jarní barvy – stavba postavy – Zimy a

postavy Jara ze šátků. Pohybová hra na zimu a jaro s říkačkou a šátky zimních a jarních barev – Přišlo jaro do vsi...,

Hra na Mrazíka a Slunce, Hra – já jsem smrtka Morana...,

Jarní hry: kuličky, házení fazolí na čáru,

Písně: Mořenu jsme vyhodili, už ve vodě leží..., Moranu nesem, s velikým nosem...,

Neseme Móřenu, na vrchu červenů..., Smrt plave po vodě..., Vítej, jaro, jaro vítej...,

Přišlo Jaro do vsi..., Já jsem smrtka Morana...,

Říkadla: Smrt chodí po vsi, má veliké fousy..., Dupu, dupu na zimu, jaro volá...,

Hra v kuličky: Zdálo se mi, zdálo: mám kuliček málo. Chtěl jsem jich mít víc a teď nemám nic.

Výtvarné aktivity: Výroba Morany ze suché trávy, Navlékání vejduků a šnečích ulit – jako korále pro Moranu, Výroba malých moranek z makovic či suché trávy, Zdobení květináčků na slavnost, Ozdoby na lítečka – ptáčci z papíru, včelky z olšových šištiček a žluté ovčí vlny, stužky, Výroba hliněných kuliček na hry, Jarní vitráže,

Blok 2) Jarní svět rostlin – témata – První znaky jara v přírodě, Jarní úklid, Semínka – klíčení, starost o ně, Jarní rostliny, Probouzení stromů,

Cíle:

Prohlubovat poznatky o změnách v přírodě a zprostředkovávat prožitky ve styku s přírodním prostředím.

Seznamovat se s jarní přírodou a znaky ročních období.

Vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Prohlubovat spolupráci ve skupině.

Očekávané výstupy:

Záměrně pozorovat a všímat si.

Umět charakterizovat několika znaky probouzející se jarní přírodu.

Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno.

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.

Všímat si změn v nejbližším okolí a porozumět jejich přirozenosti (vše se mění, vyvíjí, proměňuje).

Pozná základní druhy jarních rostlin (sněženka, bledule, petrklíč, orsej, sasanka).

Získá povědomí o klíčení a růstu rostlin (semínko, cibulka) a stromů.

Vzdělávací nabídka: Pozorujeme a hledáme známky přicházejícího jara – tání sněhu, ledu, přibývání tepla, světla, rašící pupeny na stromech a keřích, kočičky, první jarní květiny – poznávání – sněženka, bledule, petrklič, fialka, orsej, sasanka...

Provádíme jarní úklid kolem Pramínku, hrabání a odvážení listů. Praktická ukázka klíčení semínek – na vatě – dramatická hra na semínko v hlíně – jeho růst, kde jsi vyrostlo, co jsi za rostlinu – kniha – příběh o Kořínkovi – Pohádky z houbového lesa.

Hra na orání půdy a setí – oráč a kůň – zápraž – šátek – píseň – Ach synku, synku...

Písničky: Vítej, jaro, jaro vítej..., Přišlo jaro do vsi..., Travička zelená, Pučí listí, tepla přibývá, síla se vrací zase stromům...,

Básničky: Táta včera na venku našel první sněženku, Březen – F. Hrubín, Konvalinka – F. Hrubín, Trávo, trávo... - F. Hrubín, Kniha – Rok v kouzelné zahradce – Markéta Kotková – básničky a obrázky z oddílu Jaro, Vyrostla tu kytička – básničky o květinách – Markéta Kotková

Výtvarné aktivity – Větvička kočiček – materiál vata či bílá vlna a skořápky od pistáciových ořechů, barvy, Výroba včelek z olšových šištiček a žlutého ovčího rouna, Kresba sněženek a bledulí na tmavý papír – bílou, žlutou a světle zelenou pastelkou – podle předlohy, jarní vitráže.

Blok 3) Jarní svět živočichů – témata – Rození mláďat, Vývoj a společenství – mravenci, včely, motýli, Ptačí svět,

Cíle:

Vážít si života ve všech jeho formách.

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se živou a neživou přírodou.

Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, rozvíjet respekt ve vztahu k druhému.

Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování.

Posilovat radost z objeveného a poznaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte.

Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání.

Rozvoj znalostí o světě živočichů (rození, vývoj, společenství, potrava, význam pro člověka).

Očekávané výstupy:

Záměrně pozorovat a všímat si.

Prožívat radost ze zvládnutého, poznaného.

Osvojit si poznatky o světě živočichů (jak přichází na svět, vývoj, prostředí, společenství, potrava,

význam pro člověka).

Uvědomovat si svou samostatnost, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování.

Přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat.

Vyjednávat s dětmi i dospělými a domluvit se na společném řešení.

Vzdělávací nabídka: Pomocí básniček, her a dramatizací seznámit děti s tím, jak přichází na svět živočichové, jaký je jejich vývoj, jaké prostředí k vývoji potřebují, čím se od sebe liší, čím se podobají, čím se živí, jak pomáhají člověku či přírodě,

Básničky: Kosi – Jindřich Hilčar, Skřivánek – Alois Šebestík, Žabka – Ilja Hurník,

Čapí písnička – Eva Hurdová, Halí belí, kdo vzal zelí – Ljuba Štíplová, Jelen – Vlastimil Maršíček, Datel – Eva Hurdová, Mravenec – Jiří Žáček, Polámal se mravenček – Josef Kožíšek, Krtek – Jiří Žáček, Šnek – Jiří Žáček, Pestrý motýl sluší jaru..., Kampak letí motýli..., Liška lesem chodí...,

Písničky: Pásla ovečky, Zajíček v své jamce..., Žežuličko kde jsi byla, Travička zelená, Prší, prší..., Hřej sluníčko hřej, Čáp letí přes moře, Sedí vrabec na kostele...,

Hry: Na pulce, Na žabku – skákání po podsedácích -kamenech přes potok – z lan s říkačkou – Skákala žabka..., Hra na zaječí a králíčí honičku, Čapí a žabí honička, Hra na Kukačku, Hra na sběr chlupatých housenek kolíčky, Hry na proměny v ptáky – Chcete létat jako ptáci?, Dramatizace – líhnutí se z vajíček, první kroky, krmení, lety.

Hra na Včely – vajíčko – larvu – kuklu -učení mladých včel, Hra na úl – sběr barevných papírků – pylu z květin – ukládání pylu na podsedák totožné barvy, Hra na mravence – stavba mraveniště z karimatek, židlí – improvizace den v mraveništi – funkce – role – mravenec- sběrač, nosič vody, strážce, chůva..., Hra na loupeživé mravence – uloupení kukel, Hra na mravenčí řetěz – předávaná, Hra na Motýli – na sběr nektaru- barevné podsedáky – barevné papírky – brčka – s básničkou – Pestrý motýl sluší jaru..., Na ztracené ovečky – volání po jménech, Na ovečky a vlka,

Výtvarné aktivity: Ptáčci ze včelího vosku – modelování – zdobení malými pírkou,

Ptáčci šití z filcu, Společné mraveniště – na kartonu – chodby a komůrky mraveniště

vysypávané jehličím, Žáby – origami, Motýli – vitráž, Ovečky a jehňata – karton-vlna, Hnízda ze suché trávy a hlíny, hliněná vajíčka.

Integrované bloky: pro měsíc Duben:

1) **Velikonoce** – témata – Zvyky a příběhy Velikonoční, Velikonoční tvoření,

2) **Jarní svět živočichů** – témata – Rození mláďat, Vývoj a společenství – mravenci, včely, motýli, Ptačí svět,

3) **Živly – Země, Oheň** – témata – Země jako matka, Mýty o stvoření světa, Oslava dne Země, Úklid lesa, Odpad – třídění, Oheň – dobrý sluha, špatný pán, Čarodějnice,

Blok 1) Velikonoce – témata – Zvyky a příběhy Velikonoční, Velikonoční tvoření,

Cíle:

Vnímat kulturní dědictví Velikonoc v lidové slovesnosti a výtvarném umění.

Seznamování s velikonočními tradicemi a zvyky.

Osvojení si lidových koled a říkadel.

Rozšíření si poznatků o způsobech zdobení kraslic různými technikami.

Rozvoj tvořivosti (myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).

Očekávané výstupy:

Má povědomí o původu a významu Velikonoc, rozumí základním pojmům a velikonočním zvykům.

Samostatně zvládne text koledy.

Podpora manuální zručnosti (pletení pomlázek, pečení jidášů, velikonoční ozdoby)

Zdokonalení jemné motoriky při zdobení kraslic.

Seznámí se s různými technikami zdobení kraslic.

Soustředí se na činnost a její dokončení.

Seznámí se s tradičními hrami dětí na jaře (kuličky, fazole, ťukaná vajíčky).

Vzdělávací nabídka: Seznámit děti s významem a zvyky Velikonoc – co je to **Postní doba, Popeleční středa**, Souvislost s židovským svátkem **Pesach** a prvním jarním úplňkem, Šest neděl postních do Velikonoc – **Černá – Liščí** – černé oblečení na začátek půstu – upečené preclíky na stromech, **Sazometná – Pražná** – vymetala se kamna, pražený naklíčený hrách a ječmen - pučálka, **Kýchavičná** – měla odvrátit mor - kýchání , **Družebná** – domlouvaly se svatby, **Smrtná** – vynášení Morany, **Květná neděle** – Ježíšův příjezd do Jeruzaléma vítání palmovými ratolestmi, **Škaredá středa** – den kdy Jidáš zradil Ježíše, **Zelený čtvrtek** – poslední večeře Ježíše, zvony přestávají zvonit místo toho řehtání a hrkání, jí se jidášky a med na ochranu před uštknutím a žihadly, ranní mytí v rose a jedení zeleného pokrmu, **Velký pátek** – Ukřižování – nesmí se pracovat a hýbat se zemí, otevírají se poklady země, **Bílá sobota** – den smutku a rozjímání – oheň před kostelem – noční bdění, **Boží hod velikonoční** – oslava vzkříšení, svěcené kočičky a pokrmy, **Velikonoční pondělí** – pomlázka – omlazování – odměna – červená vejce – symbol jara, života, lásky -význam názvů, zvyky a obyčeje prováděné v tyto dny.

Příběh – Král hadů (o pokladu na Velký pátek) – z knihy Český rok -Jaro

Pečení Jidášů a velikonočních perníčků,

Básničky: Hody, hody..., Ben, ben, ben, blechy ven a vajíčka do košíčka, sem, sem, sem, Řežu proutí u potoka, hastrmanka..., Hastrmane, tatrmane, dej nám kůži...,

U potoka vrba stará..., Bude už čtvrtek Zelený, bude beránek pečený, budem jíst jidáše, s medem kousek kaše, a tři lžičky medu vezmem proti jedu, Buků, buků, buků, otevřete ruku, panímámo zlatá, vyjděte před vrata, koledy nám dejte, nic se nám nesmějte,

Písně: Smrtná neděle, kdes klíče dala..., Dělán, dělán píšťalenu..., Velikonoční čas k nám přišel...,

Výtvarné aktivity: Malování a zdobení vajec a kraslic, pletení pomlázek, Výroba píšťalek, Vitráže vajíček, Velikonoční zvířátka – slepičky, zajíčci

Hry: Na hastrmana s říkačkou – Řežu proutí u potoka..., Hra v kuličky, Čára – házení fazolí, Ťukaná – s vajíčky,

Blok 2) Jarní svět živočichů – témata – Rození mláďat, Vývoj a společenství – mravenci, včely, motýli, Ptačí svět,

Cíle:

Vážít si života ve všech jeho formách.

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se živou a neživou přírodou.

Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, rozvíjet respekt ve vztahu k druhému.

Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování.

Posilovat radost z objeveného a poznání, probouzet zájem a zvědavost dítěte.

Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání.

Rozvoj znalostí o světě živočichů (rození, vývoj, společenství, potrava, význam pro člověka).

Očekávané výstupy:

Záměrně pozorovat a všímat si.

Prožívat radost ze zvládnutého, poznání.

Osvojit si poznatky o světě živočichů (jak přichází na svět, vývoj, prostředí, společenství, potrava, význam pro člověka).

Uvědomovat si svou samostatnost, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování.

Přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat.

Vyjednávat s dětmi i dospělými a domluvit se na společném řešení.

Vzdělávací nabídka: Pomocí básniček, her a dramatizací seznámit děti s tím, jak přichází na svět živočichové, jaký je jejich vývoj, jaké prostředí k vývoji potřebují, čím se od sebe liší, čím se podobají, čím se živí, jak pomáhají člověku či přírodě,

Básničky: Kosi – Jindřich Hilčar, Skřivánek – Alois Šebestík, Žabka – Ilja Hurník,

Čapí písnička – Eva Hurdová, Halí belí, kdo vzal zelí – Ljuba Štíplová, Jelen – Vlastimil Maršíček, Datel – Eva Hurdová, Mravenec – Jiří Žáček, Polámal se mravenček – Josef Kožíšek, Krtek – Jiří Žáček, Šnek – Jiří Žáček, Pestrý motýl sluší jaru..., Kampak letí motýli..., Liška lesem chodí...,

Písničky: Pásla ovečky, Zajíček v své jamce..., Žezuličko kde jsi byla, Travička zelená, Prší, prší..., Hřej sluníčko hřej, Čáp letí přes moře, Sedí vrabec na kostele...,

Hry: Na pulce, Na žabku – skákání po podsedácích -kamenech přes potok – z lan s říkačkou – Skákala žabka..., Hra na zaječí a králičí honičku, Čapí a žabí honička, Hra na Kukačku, Hra na sběr chlupatých housenek kolíčky, Hry na proměny v ptáky – Chcete létat jako ptáci?, Dramatizace – líhnutí se z vajíček, první kroky, krmení, lety.

Hra na Včely – vajíčko – larvu – kuklu -učení mladých včel, Hra na úl – sběr barevných papírků – pylu z květin – ukládání pylu na podsedák totožné barvy, Hra na mravence – stavba mraveniště z karimatek, židlí – improvizace den v mraveništi – funkce – role – mravenec- sběrač, nosič vody, strážce, chůva..., Hra na loupeživé mravence – uloupení kukel, Hra na mravenčí řetěz – předávaná, Hra na Motýli – na sběr nektaru- barevné podsedáky – barevné papírky – brčka – s básničkou – Pestrý motýl sluší jaru..., Na ztracené ovečky – volání po jménech, Na ovečky a vlka,

Výtvarné aktivity: Ptáčci ze včelího vosku – modelování – zdobení malými pírkou,

Ptáčci šití z filcu, Společné mraveniště – na kartonu – chodby a komůrky mraveniště

vysypávané jehličím, Žáby – origami, Motýli – vitráž, Ovečky a jehňata – karton-vlna, Hnízda ze suché trávy a hlíny, Vajíčka z hlíny.

Blok 3) Živly – Země, Oheň – témata – Země jako matka, Mýty o stvoření světa, Oslava dne Země, Úklid lesa, Odpad – třídění, Oheň – dobrý sluha, špatný pán, Čarodějnice,

Cíle:

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Pochopení, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat).

Vytváření základů aktivních postojů ke světu, životu.

Osvojit si základní dovednosti třídění odpadu.

Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Vytváření povědomí o existenci různých mýtů o stvoření světa.

Posílení povědomí o elementárních přírodních živlech.

Poznat oheň jako – zdroj energie, tepla, pomocníka při přípravě jídla, uvědomit si jeho sílu a možná nebezpečí.

Očekávané výstupy:

Chápe svou existenci jako součást živé a neživé přírody, jako celku.

Získá povědomí o principech udržitelného rozvoje.

Uvědomí si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování ve vztahu k přírodě.

Pomáhá pečovat o okolní prostředí, dbá o pořádek a čistotu, vhodné nakládání s odpady.

Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije.

Ví, proč je potřeba pečovat o své okolí, ví jak pomoci.

Udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce, váží si práce druhých.

Získá povědomí o mýtech (o stvoření světa) jiných kultur a národností.

Zná zásady rozdělování ohně v přírodě, chování u něj, zná pravidla manipulace se sirkami a způsob jak přivolat pomoc v případě potřeby.

Výtvarně vyjádří své prožitky z pozorování a zakoušení živlů (hry, dramatické improvizace).

Vzdělávací nabídka: Proč říkáme, že Země je maminka? Co dělá maminka pro své děti? Jak pomáhají děti maminkám? Jak můžeme pomoci Zemi? Co všechno je na zemi – zkoumání mapy světa, Země slaví svátek, Mýty a pohádky různých národů o stvoření světa a lidí. Co mají společného?

Úklid lesa, sběr odpadků.

Oheň – v čem pomáhá, kde škodí, odkud se na zemi vzal? Křesání křesadlem - dovednost rozdělování ohně, pravidla pro rozdělování ohně, hašení. Co hoří? Co ne?

Hasiči a záchranáři - jak mohu pomoci já (nepracovat s ohněm bez dozoru, pokud se něco stane – co dělat), Blesk ve městě a v přírodě, jak se chovat a nechovat. Vaření na ohni – oběd. Oheň a jeho spojení s čerty a čarodějnicemi – Perníková chaloupka, Malá čarodějnice....,

Hry: Na tvůrce: poslepu modelujeme z hlíny postavu člověka, potom už s očima otevřenými modelujeme cokoli z našeho světa – zvířata, věci... vytváření společného světa, Na sochaře – modeluji – uvádím do nějaké pozice a gestiky druhého člověka, co jeho socha vyjadřuje? Je možné nechat sochu ožít a dohrát situaci. Hra na sochu pod plachtou – dítě pod plachtou udělá nějakou pozici, ostatní děti hádají a postaví se do pozice, kterou předpokládají, že dítě pod plachtou dělá. Potom je plachta

odkryta a následuje kontrola vzoru a kopií.

Hra na třídění odpadu – každá skupina dostane pytel smíchaného odpadu a roztřídí ho (sešlape plastové lahve, kartony) – roztříděný ho potom odnese do jednotlivých popelnic (na nádraží).

Hry na přeskokování ohně, Závod v letu na košťatech, Čarodějnické proměňování – čaroděj – hůlkou změni celou skupinu v něco...(zvíře, věc...),

Taneční improvizace vycházející z pozorování – plamene svíčky, ohně v kamnech, tanec se šátky s hudbou – zesilování a zeslabování zvuku vede sílu a směr ohně, tance.

Písně: Matko Země cítím tě pod nohama..., Matko Země, tvá síla je ve mně..., Červená se, line záře..., Pět ježibab s jedním okem...,

Básničky: Hoř ohýnku hoř, přijde na tě tchoř..., V zimě v zemi všechno spí, na jaře se probudí a ta země maminka, vychová nám semínka,

Výtvarné aktivity: Modelování z hlíny, Koláže čarodějnic – látky, vlny, barvy, Pomocí barev – mícháním - zachytit zážitek z ohně, taneční ohňové improvizace nebo z pozorování ohně, Výrobky z odpadu – z pet lahví, trubek od toaletního papíru, krabic...využitelnost odpadu pro tvoření, Výroba zeměkoule – kašírování na míč,

Integrované bloky: pro měsíc Květen:

Živly – Vítr, Voda – témata – Síla větru – co dokáže, Hry s využitím větru, Vítr – vzduch – dech, Voda – zdroj života, Koloběh vody, Voda ve světě, Prameny Říčanky a Rokytky, Voda v pohádkách a mýtech, Studánková slavnost,

Cíle:

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Pochopení, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat).

Vytváření základů aktivních postojů ke světu, životu.

Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Posílení povědomí o elementárních přírodních živlech.

Poznat vítr – jeho funkci v přírodě, jeho sílu a využitelnost větru jako zdroje energie.

Poznat, že voda je nezbytná pro život na této zemi, seznámit se s problémem nedostatku vody, se silou vody, s jejím rozložením na zeměkouli.

Pochopit koloběh vody v přírodě.

Poznat vodu jako domov různých druhů živočichů.

Seznámení s pramennou oblastí Světic a Tehova.

Seznámení s lidovou tradicí otevírání a čištění studánek.

Rozpoznání živlu vody – jako symbolu – v pohádkách a mýtech.

Očekávané výstupy:

Chápe svou existenci jako součást živé a neživé přírody, jako celku.

Získá povědomí o principech udržitelného rozvoje.

Uvědomí si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování ve vztahu k přírodě.

Pomáhá pečovat o okolní prostředí, dbá o pořádek a čistotu

Ví, proč je potřeba pečovat o své okolí, ví jak pomoci (čištění potoku, studánky).

Chápe význam větru pro přírodu i jeho využití pro člověka.

Ví, že živé organismy potřebují pro přežití vodu.

Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.

Osvojí si poznatky o pramenné oblasti v blízkém okolí Lesního klubu Pramínek.

Ví, že voda je domovem pro různé druhy živočichů.

Chápe koloběh vody v přírodě (přímé pozorování, dramatizace).

Zná písně a říkadla související s čištěním a otevíráním studánek.

Vybavuje si pohádky a příběhy související s živlem vody.

Výtvarně vyjádří své prožitky z pozorování a zakoušení živlů (hry, dramatické improvizace).

Vzdělávací nabídka: Vítr je přírodní úkaz, když nabere sílu může škodit – vyvrací stromy, poškozují domy, může způsobit ničící vlny na moři – různé názvy – co znamenají – Tajfun, Bóra, Cyklon, Tornádo, Hurikán, Mistrál, Vichřice, Smršť..., Vítr je i pomocník – rozfoukává, rozšiřuje semena, shazuje listy, ořechy, šišky, kaštiny, žaludy, bukvice, větrné elektrárny pomáhají vyrábět elektřinu, větrné mlýny dříve mlely obilí,

Jak souvisí oheň a vzduch? - pokusy s hořením bez a s přístupem vzduchu,

Síla větru – pohybová improvizace se šátky – zesilování a zeslabování síly větru se zvukem či hudebním nástrojem jako doprovod.

Pocitování síly větru – při pouštění draka, Pozorování větrníků, Házení a let papírových vlaštovek,

Čtení – Kateřina Sidonová – kniha Syn stromu – pohádka – O krásné Magdaleně a udatném Pavlovi.

Hry: Žonglování a házení s igelitovými pytli naplněnými vzduchem,

Pozorování svého dechu – větru – vzduchu, hra s pírkem – foukaná, hra s pinpongovým míčkem – Na Větrnici, Hra na nafukovacího panáka – nafukování, chůze, propíchnutí...,

Voda – Voda je podmínkou pro naše přežití, neustále jí ubývá, nedostatkem vody trpí zejména Asie, Austrálie a Afrika. Řeky, jezera a další zdroje vody vysychají, dochází k šíření pouští, tání ledovců. Kde všude máme doma vodu, na co ji používáme, jak s ní šetříme? Jaká voda může být – mořská, sladká, dešťová, pitná, nepitná, pramenitá, minerální voda...atd – Zkoumání barvy vody – z potoka, rybníka, z kaluže, ze sudu, ze studny..., co se ve vodě rozpouští, co ne? Výroba limonád z vody, ovoce a bylinek. Co ve vodě plave, co se potopí, co saje vodu. Kdo všechno potřebuje na světě vodu? Kam chodí zvířata u nás pro vodu?

Kdo ve vodě žije – pomocí cedníků, lovítek, lup a klíče k určování sladkovodních živočichů zkoumáme a pozorujeme – potápníky, pavouky, vodouchy, chrostíky, znakoplavky, larvy šídel, pulce, vodní šneky...,

Moře – hra na moře a jeho obyvatele – pohybová improvizace s básní Radka Malého,

Koloběh vody – dramatizace příběhu Daisy Mrázkové – Co je to proti pomněnkám -o putování pramínku z Vysočiny do moře a zase zpět.

Příprava na studánkovou slavnost – návštěva studánek a pramenišť – jejich čištění.

Básničky a písničky ke Studánkové slavnosti.

Seznámení se s pramennou oblastí Světic a Tehova – kniha Rokytky – Putování k pramenům – Radomil Hradil – cesta Říčanky a Rokytky do Vltavy a dál do moře.

Výprava k pramenům Říčanky – pro předškoláky.

Voda v pohádkách a mýtech – Živá voda, mrtvá voda – O zlatovlásce, O ptáku ohniváku a další,
Dramatizace – cesta krkavců pro živou vodu, Dramatizace příběhu o potopě – Noemova archa – podle knihy Terezy Říčanové, Voda v pohádce o Kohoutkovi a slepičce.

Výtvarné aktivity: Výroba větrníků, Jednoduchých papírových draků, Házedla – z látky a pískové náplně, Vítr jako postava, Vějíře, Papírové vlaštovky, Studánky na rozkvetlé louce – květiny, traviny, oboustranná izolepa, vodové barvy, Koláž – studánková víla – vlna, textil, barvy, Noemova archa -kresba, malba, Koloběh vody,

Písničky: Modlitba za vodu – autor Jan Skácel – hudba Jiří Pavlica, Nebe plné hvězd se ve mně třpytí..., Studánko Rubínko, Daj Pán Bůh deštíčka, Matko Země, Holka Modrooká, Prší, prší, Archa má cíl...,

Básničky: Až bude Máje..., Teč vodičko čistá..., Beru tě vodičko po proudu..., Studánka je jako oko, které k nebi pomrkává...,

Modlitba – Jan Skácel – Studánku dej mi blízko lesa A nehlubokou Jenom na dlaň vody A do ní žabku, která vodu čistí Na podzim povybírám napadané listí V zimě se budu starat aby nezamrzla A v srpnu zavedu tam lidi žíznivé A to je všechno Snad je v moci tvé Udělat pro mne malý důlek vody Ve kterém by se odrážela nebesa.

Moře – Radek Malý – Plujeme. Křídlo, ploutev, pádlo, velryba, ryba, člověk, pták a zní to jako zaklínadlo: kambala,alka, keporkak. V moři se kdysi život zrodil. Z moře jsme vyšli. Proč a nač? Moře je moře slané vody a je v něm smích a je v něm pláč.

Hry – zvířata potichu jdoucí ke studánce pít, kdo nejde potichu – toho starý pařez vrátí zpět. Lidová hra – peru peru plínky u zlaté studýnky..., Moře – hra na moře a jeho obyvatele – pohybová improvizace s básní Radka Malého, Hra – cesta krkavců pro živou vodu, Dramatizace příběhu o potopě – Noemova archa – podle knihy Terezy Říčanové.

Integrované bloky: pro měsíc Červen:

Na svatého Jána – otvírá se k létu brána- témata – Léto – čas zrání, Léčivé a jedovaté bylinky, Lidské smysly, Slunovrat, Svatojánská slavnost – zvyky a magie Svatojánské noci, Loučení.

Cíle:

Rozvoj znalostí o letní přírodě (byliny, jedlé plody přírody).

Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání.

Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.

Seznámit děti s lidovou tradicí (zvyky, říkadly, legendou o zlatém kapradí) Svatojánské noci.

Rozvíjení mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání motivovaného svatojánskou legendou o zlatém kapradí.

Rozvoj pozitivních citů k sobě (zdravé sebevědomí, sebedůvěra).

Rozvoj schopnosti záměrně řídit své chování.

Posilování přirozených poznávacích citů: zvědavost, zájem, radost z objevování.

Rozvoj kamarádkých vztahů.

Očekávané výstupy:

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (barvy, tvary, vůně, druhy...)

Naučit se jednoduché říkanky, básničky, písničky, porozumět obsahu.

Zná konkrétní léčivé byliny v lese a jeho okolí, podpora rozpoznání jejich základních znaků – květ, list, plod.

Pozná jedovaté byliny v lese a jeho okolí, podpora rozpoznání jejich základních znaků – květ, list, plod.

Má povědomí o tradici, zvycích a oslavě Svatojánské noci.

Uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje.

Prožívá radost ze zvládnutého, poznaného.

Přirozeně komunikuje vhodným způsobem s druhými dětmi a dospělými, udržuje dětská přátelství, respektuje jiný názor, konflikt řeší dohodou.

Zvládá výtvarné činnosti s různými materiály.

Vzdělávací nabídka: Léto – co na jaře kvetlo, nyní zraje, změny v přírodě už nejsou tak překotné jako na jaře, v červnu jsou nejdelší dny, kvetou louky, lípy, zrají třešně, maliny, borůvky a jahody.

Poznávání rostlin – léčivky a jedovaté byliny lesa a luk

Sběr léčivých bylin a jejich sušení – Bez, Lípa, Třezalka, Máta, Meduňka, Kopřiva, Šalvěj, Jitrocel, Heřmánek...

Vaření bylinkových čajů a příprava bylinkových limonád

Sběr a lisování rostlin do herbářů. Pracovní listy pro předškoláky – léčivé a jedovaté rostliny u bylinkářů.

Šití a zdobení pytlíků na bylinky.

Slunovrat – začátek léta, den kdy je nejdelší den a nejkratší noc,

Svatojánská slavnost – píseň o sv. Janovi, básničky a říkačky ke sv. Jánů a bylinkám,

Sběr a příprava dřeva na svatojánský oheň, zvyky dřívějších dob – pletení věnce z devatera druhů kvítí – v předvečer svátku sv. Jana – nesmělo se promluvit nebo se ohlédnout, v noci pod polštář, Stlaní Svatojánských postýlek, Věnc z černobýlu a jeho význam, Hledání Zlatého kapradí – seznámení s legendou, Svatojánští broučci, Příprava předškoláků na loučení a noční stezku.

Smysly: Hmat, čich, chuť, zrak, sluch, rovnováha – hry na zkoumání a rozvíjení těchto smyslů – v této době zostřených – viz hry,

Básničky: Rok v kouzelné zahradce – Markéta Kotková – oddíl Léto, Vyrostla tu kytička – kniha Markéty Kotkové, Rostou všude kolem nás – básně o léčivkách – kniha Milan Drahoš a Jana Bubáková, Na svatého Jána..., Není na světě bylina..., Před bezem smekni..., Kořeníčko, koření..., Arniko, Arniko ty boží koření..., Aby hlava nebolela ..., Proti rýmě zaklínání – Pokud nespočítáš písek v moři, hvězdy na nebi, na stromech listí, po lesích pařezy, po lukách mech, dotud toto tělo s pokojem nech! Proti škytavce – Šla škytka přes moře, potkala Řehoře. Řehoř se vrátil, škytku tam ztratil. Ven všechny nemoci, tomu tělu pokoj dejte a nikdy se nevracejte, Ach beze, beze, nemoc na mne leze, ať ze mne sleze a na tebe vleze, Hubatá kopřiva – Ondřej Suchý – Kopřivo, kopřivo, stojíš trochu nakřivo. Postav se rovně! Co je ti po mně!? Já se jen tak válím, a když mohu – pálím...,

Písničky: Narodil sa nám svatý Ján prostred léta..., Vičičájo..., Volám tě duchu vlčice..., Zlatá brána, Já mám koně, Travička zelená, Maličká su, Když jsem já sloužil..., Když jsem husy pásala,

Hry: Na věneček – Viju, viju věneček, ze všech našich kytiček, kvítek, lístek i větvičku, uviju ji do věnečku, jaké jméno máš? Tak pojď mezi nás – postupné sbírání dětí – květin a tvoření věnce.

Házení věncem po kruhu, Provlékání se věncem- (obručí – či kruhem z provazu) – celá skupina stojící v kruhu se drží za ruce – nesmí se pustit – věnc- kruh- putuje z jednoho dítěte na druhé – je třeba jím prolézt, provléknout se a posunout na ruku dalšího. Hry – skoky přes oheň – za pomoci dvou průvodců.

Smysly: Zrak – Hledání schovaných předmětů v domku, v lese, Co zmizelo z plachty – kimovka, Nevidomí a jejich orientace ve světě, čtení knih – cesta poslepu – po provaze, ve dvojici – jeden vede – chrání.

Hmat – poznávání věcí hmatem – hmatový pytlík s rýží a schovanými předměty, Hledání skořápek ořechů poslepu ve zmeti karimatek, šátků a dalších předmětů, Masáže a doteky různými předměty na kůži – pírkó, houbička, lžíce, míček – poznávání kůží – čím se dotýkám.

Čich – vůně bylinek a koření, poznávání podle vůně. Éterické oleje, dým ze šalvěže, z Palo Santa.

Chuť – ochutnávání ovoce, zeleniny, bylinek, koření, čokolády....atd. - poznávání potravin podle chuti – vlastnosti – kyselý, sladký, hořký, slaný, studený, teplý, pálivý,

Sluch – poznávání zvuků a nástrojů bez pomoci očí, ozvučení – zvuková kulisa nočního svatojánského lesa – bytosti, zvířata, - zvuky z vlastního těla, zvuky za pomoci nástrojů. Neslyšící lidé a jejich způsob dorozumívání – znaková řeč, pantomima.

Rovnováha – smysl pro rovnováhu, smysl, kterého se nemůžete dotknout, cítit ho ani slyšet. Systém tří kanálků – tekutina ve vnitřním uchu člověka- pohyb hlavy- signál do mozku. Která povolání musí mít dobrý smysl pro rovnováhu – akrobaté, lezci, sportovci, gymnasté, skokani, řidiči, číšník, malíř pokojů, pokrývač...atd. Cvičení – základní postoj – vychýlení z rovnovážného stavu, stoj na jedné noze, náklony těla se zvedáním dolních končetin, akrobatické pozice – stoj na kolenní druhého, stoj na zádech druhého – v kleku, stoj na ramenu druhého, letadlo, hnůj, oddálení se od sebe s držením – na zemi, na kolenní – vlajka. Cvičení s tyčemi – balanc na dlani, hlavě, zádech, rameni, břiše, kolenní, nártu, chodidlech. V lese – přecházení po kládách nad potokem. Skákání přes potok.

Výtvarné aktivity: Šití a zdobení pytlíků na bylinky – razítka, tisk, batika, Výroba herbářů, Bylinkové omalovánky, Květinové mandaly a obrázky z květin a listů,

6. Evaluace – Vyhodnocování naplňování ŠVP Lesního klubu Pramínek

Evaluace nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě výchovy a vzdělávání. V LK Pramínek se hodnotí výchovně vzdělávací proces, podmínky, za kterých probíhá, i výsledky, jichž je ve vzdělání dosaženo. Na základě zjištěných poznatků jsou navrženy úpravy.

Pro sledování vývoje dítěte je důležité znát výchozí vývojový stupeň dítěte a k němu potom hodnotit jeho pokrok. Proto na začátku školního roku rodiče vyplňují evaluační dotazník (povídání o dětech) a z něj pak průvodci vychází. Dotazník mapuje oblasti jako hra, sebeobsluha, motorika, sociální vztahy, jazyk a komunikace, řešení problémů, sebedůvěra, estetická výchova, poznávání v oblasti matematických představ.

Dalším významným prostředkem k zjišťování informací a údajů pro hodnocení dětí je pozorování. To se v LK Pramínek provádí jak v řízených činnostech, tak v přirozených situacích (např. během hry, jídla, během obvyklých činností ve třídě, při práci v menších skupinkách apod.). Svě poznatky z pozorování si zapisují průvodci formou poznámek. 2x ročně pak tyto zápisy a poznámky jednotlivých průvodců slouží ke shrnutí vývoje dítěte v jednotlivých oblastech. K tomuto účelu slouží v LK Pramínek formuláře dle Oregonské metody hodnocení předškolních dětí.

Průvodci také na konci dne - společně krátce hodnotí den. Zhodnotí průběh výchovně vzdělávacích aktivit (jak byly dětmi přijímány, zaujaly je?, zapojily se všichni?, objevilo se téma ve volné hře?), diskutují o vzniklých situacích a důležité momenty zaznamenávají do třídní knihy tak, aby se s nimi následující dny mohli seznámit i ostatní průvodci.

Do třídní knihy zapisují průvodci název integrovaného bloku, téma, činnosti a aktivity proběhlé během dne.

Dvakrát do roka probíhají hospitace koordinátorů během dopoledního bloku programu.

Rodiče dostávají každý týden mailem týdenní ohlédnutí, tzv. “deníček”, kde jsou informováni o výchovně vzdělávacím programu a událostech týdne. Výchovně vzdělávací činnosti i volná hra jsou foto -dokumentovány a fotografie přikládány k týdennímu ohlédnutí.

Rodiče mohou v průběhu roku využít konzultačních hodin s průvodci a informovat se na své dítě. Stejně tak tyto schůzky vychází z potřeby průvodců konzultovat s rodiči chování a vývoj dítěte. Pokud vývoj nebo chování dítěte nějak vybočuje, pořizují průvodci podrobný záznam o chování dítěte (popisujeme každý den, po dobu tří týdnů). Tento záznam slouží jak průvodcům při jejich schůzkách - k posouzení situace, tak jako podklad pro schůzku průvodců s rodiči dítěte. O poradách průvodců a schůzkách s rodiči jsou vedeny písemné záznamy.

Rodiče jsou také 2x ročně vyzýváni k evaluaci na rodičovských třídních schůzkách. Během slavností a společných akcí Lesního klubu Pramínek dochází k neformálním rozhovorům o dětech, práci školky apod. Rodiče předškoláků také dětem vedou portfolio jejich prací, ať už řízených v rámci předškolní přípravy v Pramínku, tak i volných kreseb apod. Rodiče předškoláků dochází na přezkušování svých dětí do státních školek a konzultují s průvodci Pramínku - dosaženou úroveň předškolních znalostí a dovedností.

Na pedagogické schůzi (jednou měsíčně) a na supervizní skupině (jednou za 3 měsíce) hodnotí průvodci svou vlastní práci i práci ostatních kolegů a dosažené výsledky v jednotlivých tematických oblastech. Reflexe vlastní práce průvodců probíhá podle Etického kodexu pedagoga LMS a to ve všech oblastech (pedagog ve vztahu k sobě, ve vztahu ke kolegům, ve vztahu k dětem, rodičům dětí, ve vztahu k instituci a okolnímu prostředí).

Dvakrát ročně se průvodci a koordinátoři setkávají na vícedenních teamových setkáních (srpen, duben) kde se pracuje na záležitostech provozních, (organizace, změny dokumentů, úprava zázemí, stravování ...) tak výchovně vzdělávacích (pedagogické plánování, slavnosti, vzdělávání průvodců, přijímání nových dětí, adaptace dětí....). Ze setkání jsou pořizovány písemné záznamy a stejně jako další interní dokumenty a informace jsou přístupné na google docs.

Evaluační tabulka

Oblast	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost	Uloženo
Práce průvodců	Kontrola třídní knihy – TVP	2x ročně	Koordinátoři	Google disc
	Hospitace	2x ročně	Koordinátoři	Google disc
	Záznamy o dětech	2x ročně	Koordinátoři	Google disc
	Etický kodex pedagoga LMŠ	2x ročně	Průvodci a Koordinátoři	Google disc
	Supervize	3x ročně	Koordinátoři	Google disc
Vývoj dítěte Výsledky vzdělávání	Evaluační dotazník o dítěti od rodičů	1x ročně	Rodič a Průvodci	Dotazník i záznamové archy jsou v uzamykatelné skříni Bílého domu
	Oregonská metoda hodnocení dětí – záznamové archy	2x ročně	Průvodci	Dotazník i záznamové archy jsou v uzamykatelné skříni Bílého domu
	Rodičovské schůzky	2x ročně	Průvodci a Koordinátoři	Google.disc
	Portfolia předškoláků	1x ročně	Průvodci a Rodič	Složky u rodičů
	Individuální konzultace s rodiči	Dle potřeby	Průvodci	Google disc
Učivo – nastavení a realizace integrovaných bloků	Kontrola třídní knihy- diskuze průvodců o naplňování cílů a o využití vzdělávací nabídky	1x měsíčně	Průvodci	Google disc
	Týdenní ohlédnutí rodičům	1x týdně	Průvodci	Email rodičům
	Fotodokumentace	1x měsíčně	Průvodci	Email rodičům
ŠVP	Analýza měsíčních evaluací TVP – soulad s RVP PV, naplňování pěti oblastí RVP PV – probíhá na teamových vícedenních setkáních	2x ročně srpen, duben	Průvodci a Koordinátoři	Google disc